

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

29. Appellatione beneficiorum diœcesis, an veniant exempta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

QVÆSTIO XXVIII.

Beneficia exempta an veniant in reservatione.

Beneficia exempta videntur comprehendendi sub reservatione, etiam si reservatio
refractio tractat de reservat. benef. §. qua autem beneficia n. 1. Ratio est, quia exempti com-
prehenduntur sub generali dispositione, ut late supra probavimus li. i. quis per tot.
Flam. de refig. benef. lib. II. q. 4. n. 17. & ideo, sicut ordinarius non habet iurisdictionem in exemptionis, ita nec conferendi potestatem beneficia exemptorum cap. fin. de
Resumicat. Rota decisi. 4. n. 2. Cassad. decisi. 8. de præbend. Abb. in ca. 2. de concess. præbend.
Ceterum, Hieronij Gonzalez ad Reg. VIII. Cancell. gloss. 51. n. 42. scribit nullum iure
expressum locum quod exemptorum beneficia sint reservata ex sola causa exemptionis, nec unquam vidisse aut audivisse tale quid practicari; quibus autem rationi-
bus respondeat argumentis in contrarium allatis illum vide n. 43.

QVÆSTIO XXIX.

Appellatione beneficiorum diœcesis an veniant exempta.

SUMMARIUM.

1. Differentia interdictiones in diœcesi &
de diœcesi.
2. Differentia inter dispositionem odiosam
& favorabilem.

Pontifex v.g. mandat Episcopo ut alicui provideat in aliqua Ecclesia suæ diœ-
cesis, an providere poterit in exempta, in hoc articulo Doctores intricate lo-
cuti sunt, v. Fel. & Abb. grave de officio ord. ubi late c. Abbatem de rescript. cap. si propter
rescript. in 6. in cap. pro illorum de præbend glo. & DD. c de monialibus de sent. excom.
Dupliciter tamen conciliari solent, primo, ut si dicatur in diœcesi comprehen-
dantur exempti ex eo quod sint in diœcensi, si veto dicatur de diœcensi, minime, non. I
enim dicuntur exempti esse de diœcensi à qua per exemptionem sunt excepti, Fel. d.
c. grave DD. supra allegati Brixiensis in repert. verb. exemplo vers. an per mandatum
Gemin. d. c. si propter ubi DD. lo. Capus de fructibus lib. ult. c. 3. n. 14. & 15. Anto. de Ro-
jellis tract. de indulgent. nu 314. Lopus Clem. 2. de privileg. vide Guymer in pragmat. san-
ctione tit. de annatis §. item fiat in glo. verb. in diœcensi ubi id explicat similitudine sermo-
ni de bonis & in bonis arg. rem in bonis ff. de acquir. rer. dom. Secundo sit distinctio
an sit

an sit dispositio favorabilis vel odiosa. Priori comprehenduntur exempti, posteriori
minime Fel. d. c. graue Petr. Andr. Grammar. in t. n. 109 de permitt. benef. in. 6 per ma.
Fel. in ca. postulasti n. 4 vers. circa glo. 2. de rescr. qua de rectam supra tractavimus. id.
quest. s. n. 4. 20. 21. & seqq.

QVÆSTIO XXX.
Exemptis negligentibus ad quem devolvatur collatio,

SUMMARIUM.

1. In causa negligentia aut more exempti subiectiuntur ordinario.
2. Devolutio cur instituta.
3. Regulatur ad instar appellationis.
4. Negligentia quando commissacenseatur.
5. In exempta immediate subiecta Papade-
volutio fit ad Papam.
6. Id non procedit in Francia.
7. In exemplis alteri Prelato subiecta de-
volutio fit ad Prelatum immediatum.
8. Ab exemplis regularibus devolutio fit ad
ordinarium fallit tamen ut hic.
9. Episcopo autoritate delegata negligentia
devolutio fit ad legatum.
10. Facta devolutione quid ordinarius pos-
sit in exemptis.
11. Super altis exemptiorum negligentia se-
non intermiscent nisi iure expressum.
12. Capitulo negligentie non fit devolutio ad
Prelatum.
13. Delegato Pape ad cognoscendum decri-
mine negligentie ordinarius supplebit.
14. Inferior non supplet negligentiam super-
iorum.
15. Nisi vertatur periculum anima.
16. Requiritur interpellatio & monitio.
17. Negligentia non presumitur.
18. Ea probatur per trimam denunciationem.

PRÆmitto primo, legislatoribus magna fuisse curæ, ut res non modo privata,
sed etiam publica, ea qua par erat diligenter administrarentur undetotit de
supplenda iudicium & Prælatorum negligentia, leges & facita, quibus negli-
gentia iudicis Ecclesiastici suppletur per laicum, & è contra cap. ex transmissa ca. li-
cet ex suscepso de foro compet. Ausfer de potest. Eccles. super laicus n. 24. 29. 38. & de po-
test. seculari super Ecclesiastici personis reg. 4-n. 48. Menoch. de ret. poss. Rem. 3. q. 52. n.
3. 54. ubi late. & nu. 414. Spec. de compet. iud. addit. §. 1. vers. 23. n. 27. Fel. cap. cum di-
lecta n. 7. in fine de rescript.

I Underet voluit Ausferius, exemptos subiici ordinario si Pontifex seu eorum
iudex sine mora & notabili periculo adiri non possit. Ausferius in repet. Clem. 1. qu.
10. numer. 3. vers. unde in principali de offic. ordin. dix; infra quest. 50. & 51. Præmitto se-
cundo, devolutio ne ideo esse inventam ne Ecclesiæ diu maneat in suspense,
quod